

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Urszula Sara Zielińska

DSA-WPE.050.6.2024.EMD
3235609.12971424.10427180
Warszawa, 22-07-2024

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację **Pana Posła Daniela Milewskiego w sprawie strategii transformacji energetycznej, K10INT3054** przedstawiam (przygotowane we współpracy z Ministerstwem Rozwoju i Technologii - MRiT) poniższe wyjaśnienia.

Ad. 1 Jakie konkretne działania podejmuje rząd w celu opracowania i wdrożenia strategii transformacji energetycznej, uwzględniającej identyfikację działań mających na celu redukcję emisyjności i energochłonności gospodarki?

Obecny rząd chce zdynamizować transformację energetyczną, zmiany gospodarcze i sektorowe, wpisując się w globalne trendy dążenia do niskoemisyjności przy uwzględnieniu specyficznych krajowych uwarunkowań. Chcemy podjąć konkretne kroki na rzecz przyspieszenia procesu niskoemisyjnego rozwoju Polski.

Transformacja naszego modelu gospodarczo-społecznego jest złożonym procesem, w ramach którego prowadzone są szeroko zakrojone działania obejmujące różne sektory i technologie. Silną podstawą nowego systemu będą źródła nisko i zero-emisyjne, w tym OZE i energetyka jądrowa. Będą one stopniowo zastępować energetykę węglową, obciążoną kosztami zakupu uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. Kluczowym elementem realizacji tych celów jest prowadzenie ww. procesów w duchu sprawiedliwej transformacji.

W celu opracowania dokumentów strategicznych nakreślających kierunek dalszej transformacji w MKiŚ trwają intensywne prace nad aktualizacją „Krajowego planu na rzecz energii i klimatu”, który podlegać będzie konsultacjom publicznym i uzgodnieniom zapewniając dostęp do procesu wszystkim interesariuszom. Zakończenie prac przewidziane jest w tym roku. Aktualizacja „Polityki energetycznej Polski do 2040 r.” będzie drugim w kolejności dokumentem, który zostanie zaktualizowany w ramach realizacji zobowiązań prawnych wynikających z regulacji krajowych. Oba dokumenty będą spójne w kluczowych aspektach. W aktualizacji KPEiK oraz PEP2040 uwzględnione zostaną kwestie ukierunkowane m.in. na redukcję emisyjności, poprawę efektywności energetycznej, wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego przy zachowaniu konkurencyjności gospodarki.

Dodatkowo informuję, że w odniesieniu do konkretnych działań dedykowanych redukcji emisyjności i energochłonności gospodarki Ministerstwo Rozwoju i Technologii w ramach konsorcjum z Akademią Górniczo-Hutniczą realizuje projekt pn. „Strategia rozwoju technologii wychwytu, transportu, utylizacji i składowania CO₂ w Polsce oraz pilotaż Polskiego Klastra CCUS” o akronimie CCUS.pl dofinansowany ze środków redystrybuowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu

„Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków” – GOSPOSTRATEG edycja III. Jednym z produktów wypracowanych w ramach tej inicjatywy będzie projekt pierwszej strategii rozwoju technologii CCUS w Polsce. Dodatkowo, w ramach projektu przewidziano opracowanie propozycji nowych przepisów legislacyjnych umożliwiających rozwój technologii CCUS w Polsce. Projekt realizowany będzie do końca 2024 r.

Ad. 2 Czy istnieją plany legislacyjne lub regulacyjne mające na celu wspieranie transformacji energetycznej, a także jakie konkretnie środki rząd planuje wdrożyć w celu zachowania konkurencyjności sektorów energetycznie intensywnych?

Od 2019 r. funkcjonuje instrument dla przemysłów energochłonnych narażonych na utratę konkurencyjności ze względu na ich zapóźnienia w transformacji i wynikające z nich uzależnienie od konieczności zakupu znacznych ilości pozwoleń na emisję CO₂ - pomimo posiadania informacji o tym, że ceny ETS będą docelowo rosły. System wsparcia został znowelizowany w 2022 r. Sektory, które mogą otrzymać rekompensaty cechują się wysokim zużyciem energii oraz (warunek łączny) ich produkty konkurują na rynku globalnym tj. istnieje duża wymiana międzynarodowa z krajami poza UE.

W 2022 r. rekompensaty przyznano 92 podmiotom na kwotę prawie 800 mln zł, zaś w 2023 r. rekompensaty otrzymało 95 podmiotów na kwotę 1,74 mld zł.

Program przewidziany jest do 2030 r., przy czym ostatnie rekompensaty zostaną wypłacone w 2031 r. Przewidziany budżet na rekompensaty na lata 2022-2031 wynosi ok. 43 mld zł. Dodatkowo, w związku z gwałtownie rosnącymi cenami energii w latach 2022-2023 MRiT przygotowało dwa programy. Program „Pomoc dla sektorów energochłonnych związana z nagłymi wzrostami cen gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2022 r.” oraz program „Pomoc dla przemysłu energochłonnego związana z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2023 r.”, które zostały przyjęte przez Radę Ministrów w oparciu o ustawę z dnia 29 września 2022 r. o zasadach realizacji programów wsparcia przedsiębiorców w związku z sytuacją na rynku energii w latach 2022–2024 (Dz.U. poz. 2088).

Celem ustawy i programów wsparcia jest odpowiedź na postulaty przedsiębiorców wskazujących na konieczność przeciwdziałania negatywnym skutkom nagłego wzrostu cen nośników energii, który spowodowany jest wojną na Ukrainie i wynikającym z niej ograniczeniem importu węgłowodorów z Rosji. Pomoc ta ma służyć przede wszystkim zapewnieniu płynności i dostępu do finansowania dla przedsiębiorstw zmagających się z wyzwaniami kryzysu, przy jednoczesnym zachowaniu warunków działania na jednolitym rynku UE. Wsparcie może być udzielone na pokrycie zwiększonych kosztów energii elektrycznej oraz gazu ziemnego. W ramach programu za koszty poniesione w 2022 r. pomocy udzielono należnie (dane po rozliczeniu) 195 przedsiębiorcom w łącznej kwocie 2,372 mld zł. W ramach programu za koszty poniesione w 2023 r. pomocy udzielono (dane przed rozliczeniem części pomocy) 346 przedsiębiorcom w łącznej kwocie 2,498 mld zł. Biorąc powyższe pod uwagę, zidentyfikowana w poprzednich latach potrzeba udzielenia wsparcia finansowego polskim firmom przemysłowym, pozostaje aktualna. Obecnie w MRiT prowadzone są prace nad nowym programem na 2024 r., gdzie zaplanowano alokację w wysokości ok. 1,5 mld zł.

Dla stabilizacji cen energii i wzmocnienia konkurencyjności kluczowe jest to, aby przemysł – również energochłonny – podlegał dekarbonizacji. W tym celu przemysł może liczyć na zachęty do transformacji – w postaci programów wspierających m.in. przedsięwzięcia mające na celu przekształcenie procesów technologicznych, a także jednostek wytwórczych w oparciu o niskoemisyjne źródła energii czy przedsięwzięcia polegające na zmniejszeniu zużycia zasobów surowców pierwotnych wykorzystywanych do produkcji, poprawiające gospodarowanie zasobami. Dla wzmocnienia efektu zachęt konieczne jest również stopniowe wycofywanie bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych.

Ad. 3 W jaki sposób rząd promuje innowacje i technologie o niskiej emisyjności w sektorach przemysłowych, energetycznych i transportowych, aby wspierać transformację energetyczną kraju?

W ramach rządu MRiT było resortem wiodącym dla opracowania przepisów do projektu unijnego rozporządzenia w sprawie ustanowienia ram dla środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji technologii neutralnych emisyjnie (akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie) dalej NZIA. Celem ogólnym rozporządzenia jest ustanowienie ram prawnych wspierających rozwój technologii energetycznych neutralnych emisyjnie w Unii, aby wspierać jej cele w zakresie obniżenia emisyjności do 2030 r. i cel Unii w zakresie neutralności klimatycznej na 2050 r. oraz zapewnić bezpieczeństwo dostaw technologii neutralnych emisyjnie niezbędnych do ochrony odporności systemu energetycznego Unii.

Cel ogólny przekłada się na cele szczegółowe polegające na ułatwianiu inwestycji w technologie neutralne emisyjnie (filar 1), zmniejszaniu emisji CO₂ (filar 2), ułatwianiu dostępu do rynków (filar 3), podnoszeniu umiejętności w celu tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy związanych z technologiami neutralnymi emisyjnie (filar 4), wspieraniu innowacji (filar 5) oraz stworzeniu specjalnej struktury służącej realizacji tych celów zarówno pod względem zarządzania, jak i monitorowania (filary 6 i 7).

Akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie jest częścią działań zapowiedzianych w komunikacie Komisji Europejskiej (KE) w sprawie planu przemysłowego Zielonego Ładu¹ z 1 lutego 2023 r. Celem tych działań jest uproszczenie ram regulacyjnych i poprawa otoczenia inwestycyjnego w zakresie unijnych zdolności produkcji technologii kluczowych dla osiągnięcia neutralności klimatycznej, zapewnienia odporności zdekarbonizowanego systemu energetycznego, a finalnie przyczynienia się do zmniejszenia zanieczyszczenia, z korzyścią dla zdrowia publicznego i dobrostanu środowiskowego planety. W maju 2024 r. Rada UE przyjęła projekt rozporządzenia - po jego przyjęciu przez Parlament Europejski rozporządzenie zostanie opublikowane.

Ad 4. Jakie są główne wyzwania związane z wdrażaniem strategii transformacji energetycznej, a także jakie działania podejmuje rząd w celu ich rozwiązania?

Ważnym wyzwaniem – a jednocześnie szansą – pozostaje dekarbonizacja gospodarki. Polska kontynuuje swe starania o skuteczną redukcję emisji gazów cieplarnianych we wszystkich sektorach gospodarki (w ETS, ale również w non-ETS), tak aby nie stanowiło to dużego obciążenia dla gospodarki. Ponadto priorytetem pozostaje poprawa jakości powietrza w Polsce.

Ogromnym wyzwaniem i przestrzenią do działania są dalsze zmiany w dekarbonizacji ciepłownictwa, zarówno systemowego, jak indywidualnego. Popularność, jaką zyskały programy wsparcia wymiany starych pieców czy termomodernizacji budynków oraz wsparcie ciepłownictwa systemowego wskazują trafność tych inicjatyw oraz to, jak ważne są one dla społeczeństwa. Nie zwalniamy zatem tempa dalszych prac poprzez poszukiwanie nowych rozwiązań, dostosowywania i kreowanie niezbędnych regulacji, tak aby rozwój sektora energetycznego nie tylko nadążał, ale również napędzał rozwój gospodarczy. W zamian otrzymujemy lepszą jakość życia.

---

¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Plan przemysłowy Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej, Bruksela, COM(2023) 62 final z 1.2.2023.

Kolejnym istotnym zadaniem jest rozwój infrastruktury sieciowej dostosowanej do przyrostu mocy z OZE i nowych funkcjonalności (inteligentne liczniki, dwukierunkowość, automatyzacja, itp.). Najpilniejszym zadaniem jest rozwój sieci dystrybucyjnych. Realizacja tego wyzwania znalazła swoje odzwierciedlenie również w podpisanej Karcie Efektywnej Transformacji Sieci Dystrybucyjnych Polskiej Energetyki przez Urząd Regulacji Energetyki i pięciu największych operatorów systemów dystrybucyjnych (OSD): Enea Operator, PGE Dystrybucja, Energa Operator, Tauron Dystrybucja i Stoen Operator. Rolą Karty jest przyspieszenie rozwoju systemu dystrybucyjnego, który musi być przygotowany na coraz bardziej dynamiczny rozwój energetyki rozproszonej. Karta identyfikuje najważniejsze dla branży typy inwestycji oraz związane z nimi koszty ich realizacji.

Równoległe priorytetem pozostaje rozwijanie narzędzi do optymalizacji wykorzystania dostępnych mocy przyłączeniowych do sieci (magazynowanie energii, instalacje hybrydowe, cable pooling i linia bezpośrednia).

Ogromne znaczenie dla rządu ma także ochrona gospodarstw domowych przed ubóstwem energetycznym poprzez działania mające na celu termomodernizację i renowację budynków. Realizacja tego celu przebiega m.in. poprzez programy wsparcia termomodernizacji, tj. „Czyste Powietrze” nastawione na umożliwienie wykorzystania niskotemperaturowych źródeł ciepła przy zachowaniu komfortu cieplnego odbiorców. Mając na względzie konieczność dalszego rozwoju OZE, MKiŚ zamierza utrzymać istniejące systemy wsparcia ale również rozwijać nowe możliwości, które będą stanowiły większą zachętę dla inwestorów do inwestycji w OZE (np. umowy PPA).

W tym dynamicznie rozwijającym się procesie pojawiają się także trudności o charakterze legislacyjnym, administracyjno-proceduralnym m.in. długotrwałość procesu w zakresie wydawania decyzji przyłączeniowych. W tym względzie MKiŚ zamierza uwolnić potencjał energetyki wiatrowej przez tzw. ustawę odległościową (wprowadzenie minimalnej odległości elektrowni wiatrowych od zabudowań na poziomie 500 m), ograniczać bariery administracyjne m.in. poprzez przyspieszenie procedur wydawania zgód na przyłączenie (permitting), a także ustalenie obszarów przyspieszonego rozwoju OZE.

Wśród głównych wyzwań dla transformacji energetycznej w Polsce należy wymienić między innymi dostępność środków na finansowanie tego procesu. Skala kosztów związana z budową nowego zeroemisijnego systemu gospodarczego wymaga współdziałania administracji, kapitału prywatnego, publicznego i instytucji finansowych.

Istotnym jest fakt, że inwestycje będą w zdecydowanej większości realizowane w wykorzystaniem środków prywatnych i finansowania zwrotnego. Środki publiczne mają stanowić element zachęty i wsparcia realizacji inwestycji. Wsparciem krajowych inwestycji będą środki unijne i inne środki zagraniczne.

Ze swej strony rząd podejmuje działania na rzecz wsparcia tego procesu środkami publicznymi oraz zachęcenia kapitału prywatnego w inwestycję służące przechodzeniu na „zielone” rozwiązania.

Ad. 5 Czy rząd rozważa wprowadzenie zachęt finansowych lub podatkowych dla przedsiębiorstw inwestujących w projekty związane z redukcją emisyjności i poprawą efektywności energetycznej?

Sektor energetyczny jest beneficjentem programów współfinansowanych ze środków europejskich i krajowych zakładających wsparcie finansowe inwestycji mających na celu transformację energetyczną w kierunku zmniejszenia emisyjności.

Do końca 2023 r. na dofinansowanie inwestycji m.in. w sektorze energetycznym wydatkowane były środki z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020¹, w ramach którego na priorytet pn. „Zmniejszenie emisyjności gospodarki” dotyczący szeroko pojętej poprawy efektywności energetycznej gospodarki w tym w budownictwie przeznaczono 7,8 mld zł. W ramach ww. priorytetu przedsiębiorstwa z branży energetycznej

mogły być bezpośrednimi beneficjentami wsparcia przede wszystkim w ramach działania 1.1 pn. „Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych”, gdzie udzielono dofinansowania w łącznej wysokości blisko 1,8 mld zł. Ponadto na projekty z zakresu efektywnej dystrybucji ciepła i chłodu z działania 1.5 przeznaczono ok. 1 mld zł, a kolejny miliard został wydatkowany na projekty z zakresu wykorzystania wysokosprawnej kogeneracji w działaniu 1.6 pn. „Promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe”.

W obecnej perspektywie finansowej (lata 2021-2027) z budżetu polityki spójności Unii Europejskiej sektor energetyczny jest wspierany przede wszystkim ze środków Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027². Dla przedsiębiorstw z branży energetycznej przewidziano m.in. środki na inwestycje w zakresie rozwoju OZE w ramach działania 2.2 pn. „Rozwój OZE” w wysokości 1,5 mld zł. Wsparcie w tym obszarze planuje się skierować głównie na inwestycje z zakresu produkcji OZE z biogazu i produkcji biometanu. Z kolei sektor ciepłowniczy może skorzystać ze wsparcia w inwestycje z zakresu efektywności energetycznej oraz zmniejszenia emisyjności w ramach budżetu działania 2.1 Programu FEnIKS „Infrastruktura ciepłownicza” wynoszącego 5 mld zł. Pełne informacje nt. wsparcia w ramach Programu FEnIKS, w tym odnośniki do informacji o prowadzonych naborach wniosków dostępne są na stronie www.feniks.gov.pl.

Dodatkowo warte zaznaczenia jest znaczne wsparcie finansowe skierowane na sektor energetyki prosumenckiej za pośrednictwem obsługiwanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Programu „Mój prąd”. Do tej pory z budżetu Programu (zasilanego również środkami europejskimi) wsparto ponad pół miliona instalacji fotowoltaicznych wydatkując na ten cel ponad 2,6 mld zł. Program jest cały czas realizowany (dokonywane wypłaty), a rozpoczęcie nowej 6-tej edycji naboru wniosków planowane jest na wrzesień 2024 r.

W ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności realizowana będzie inwestycja G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz wsparcia energetyki). Działanie to obejmuje inwestycje publiczne w określony instrument – Fundusz Wsparcia Energetyki – w celu zachęcenia do realizacji inwestycji prywatnych oraz poprawy dostępu do finansowania w tych sektorach polskiej gospodarki, które bezpośrednio ponoszą koszty transformacji energetycznej. W ramach inwestycji przewidziano m.in. możliwość uzupełnienia opracowanych do tej pory mechanizmów wsparcia na rzecz efektywności energetycznej, w szczególności w dużych przedsiębiorstwach (np. wsparcie projektów w zakresie instalacji redukujących emisje lub energochłonność przedsiębiorstw (takich jak CCS (sekwestracja CO₂) /CCUS (wychwyt, transport, unieszkodliwianie CO₂) oraz w zakresie rozwoju biometanu, a także inwestycji w instalacje produkujące odnawialny wodór) – poprzez udzielanie pożyczek. Obecnie trwają prace mające na celu uruchomienie inwestycji, w tym prace mające na celu określenie warunków i wielkości oferowanego wsparcia. Instrumentem zarządzać będzie Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) pełniący funkcję partnera wykonawczego, a do III kw. 2025 r. planowane jest podpisanie wszystkich umów z beneficjentami. Wszystkie projekty, które uzyskają wsparcie w ramach Funduszu muszą spełniać zasadę „nie czyni poważnych szkód” – skrót ang. DNSH. Ostateczną decyzję inwestycyjną w ramach Instrumentu będzie podejmował komitet inwestycyjny lub inny odpowiedni równoważny organ zarządzający – musi ona zostać następnie zatwierdzona większością głosów niezależnych członków. Całkowita alokacja przewidziana w ramach instrumentu wynosi 17 068 511 631 EUR w części pożyczkowej,

W ramach KPO przewidziana jest realizacja inwestycji B1.2.1 Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych (z alokacją 300 000 000 EUR w części pożyczkowej). Celem tej inwestycji jest wspieranie przedsięwzięć przyczyniających się do ograniczania konsumpcji energii końcowej oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych poprzez zwiększanie efektywności energetycznej procesów przemysłowo-produkcyjnych, obniżenie emisyjności przedsiębiorstw przemysłowych, w tym przedsiębiorstw sektora energetycznego, wzrost udziału niskoemisyjnych źródeł wytwarzania energii w przedsiębiorstwach poprzez inwestycje w OZE oraz niskoemisyjne i wydajne wykorzystanie wytworzonej energii. Finansowane mogą być wyłącznie przedsięwzięcia spełniające kryteria określone w analizie DNSH (nie czyni poważnych szkód). W ramach inwestycji możliwe jest uzyskanie wsparcia na działania mające na celu m.in.:

- budowę, rozbudowę lub modernizację istniejących instalacji przemysłowych i produkcyjnych, urządzeń przemysłowych i elektrycznych, instalacji elektroenergetycznych;
- wymianę urządzeń i instalacji wykorzystywanych w procesach przemysłowych lub procesach energetycznych.

Resortem odpowiedzialnym za tę inwestycję jest Ministerstwo Aktywów Państwowych.

W omawianym zakresie tematycznym ze środków krajowych tj. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej można wskazać w szczególności programy:

- Kogeneracja dla Energetyki i Przemysłu Część 1) Inwestycje dotyczące budowy lub/i przebudowy jednostek wytwórczych o łącznej mocy zainstalowanej nie mniejszej niż 10 MW, pracujących w warunkach wysokosprawnej kogeneracji
- Kogeneracja dla Ciepłownictwa,
- Kogeneracja Powiatowa,
- OZE – źródło ciepła dla ciepłownictwa,
- Innowacje dla Środowiska.

Poniżej zawarto kluczowe informacje o ofercie finansowania NFOŚiGW w ramach wskazanych programów priorytetowych. Szczegółowe informacje na temat przedmiotowych oraz pozostałych programów NFOŚiGW znajdują się na stronie internetowej NFOŚiGW: <https://www.gov.pl/web/nfosigw/programy-2021>.

Rozwój odnawialnych źródeł energii:

Dostrzegając krajowy potencjał odnawialnych źródeł energii wdrożono regulacje prawne służące wsparciu operacyjnemu tych instalacji poprzez systemy premii gwarantowanych FIT (feed in tariff) i dopłaty do ceny rynkowej FIP (feed in premium), jak również system aukcyjny. Z systemu FIT mogą korzystać wytwórcy energii elektrycznej z OZE w małej instalacji OZE lub w mikroinstalacji (instalacje biogazowe, biomasowe, hydroenergetyczne), o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 500 kW, którzy sprzedają energię elektryczną do sprzedawcy zobowiązanego. System FIP natomiast przeznaczony jest dla wytwórców energii elektrycznej z OZE w instalacji OZE (instalacje biogazowe, biomasowe, hydroenergetyczne), o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 1 MW, którzy sprzedają energię elektryczną, do wybranego podmiotu.

Stała cena zakupu w systemach FIT/FIP, zgodnie z art. 70e ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii (dalej uOZE), wynosi 90% i 95% ceny referencyjnej określonej na dany rok kalendarzowy w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw klimatu (por. art. 77 ust. 3 pkt 1 uOZE), obowiązującej na dzień złożenia deklaracji FIT/FIP, odpowiednio dla instalacji wykorzystującej dany rodzaj OZE. Należy podkreślić, że np. biogaz rolniczy od lat ma wyznaczoną najwyższą cenę referencyjną, jako technologia wymagająca

największego wsparcia operacyjnego i narażona na wahania cen surowców. W 2022 r. została ona podniesiona do rekordowego poziomu, co oznaczało blisko 25% jej wzrost w ujęciu rok do roku. W kolejnym roku ponownie została zwiększona i obecnie wynosi dla instalacji o mocy:

- do 0,5 MW z CHP – 1025 PLN/MWh;
- od 0,5 MW do 1 MW z CHP – 941 PLN/MWh;
- pow. 1 MW z CHP – 896 PLN/MWh.

Należy wskazać, że ceny referencyjne stanowią też o maksymalnym poziomie cen w aukcjach OZE, przeprowadzanych przez Urząd Regulacji Energetyki. W tym kontekście należy podkreślić, że aukcje OZE są najważniejszym mechanizmem wsparcia dla nowych inwestycji. Łącznie w aukcjach przeprowadzonych w latach 2016-2023 zakontraktowano ok. 12,2 GW nowych mocy, w tym blisko 6,8 GW w fotowoltaice i ponad 5,3 GW w wietrze na lądzie. Część z nich już powstała, a pozostałe zostaną wybudowane w najbliższych latach. Nowelizacja ustawy o OZE z 17 września 2021 r. m.in. przedłużyła możliwość wejścia zainteresowanym inwestorom OZE do aukcyjnego systemu wsparcia do 2027 r. W wyniku aukcji w latach 2024-2027 przewiduje się, że powstaną instalacje OZE o mocy ponad 11 GW.

Ponadto, w ramach ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii i niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1762) wprowadzono wsparcie stricte operacyjne (bez uwzględnienia w cenie referencyjnej zamortyzowanych nakładów inwestycyjnych) dla instalacji OZE, które mają wysokie koszty eksploatacji, mimo zakończenia pierwotnego okresu wsparcia (tj. biomasa, biogaz lub hydroenergetyka), a także wsparcie dla instalacji zmodernizowanych.

W przypadku wsparcia operacyjnego dla instalacji o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 1 MW, wykorzystujących różne rodzaje biogazu, hydroenergię czy też biomasę zaprojektowano system dopłat do ceny rynkowej (FIP). Wsparcie w tym systemie jest przewidziane na maksymalnie 10 lat od daty pierwszego dnia sprzedaży energii elektrycznej, ale nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2034 r. Z kolei dla instalacji o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 1 MW przewidziano możliwość przystąpienia do aukcji na wsparcie operacyjne. Wygrana aukcja zapewni zwycięzcy wsparcie przez rok, po czym będzie on uprawniony do udziału w kolejnej. Maksymalny okres wsparcia również potrwa nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2034 r. System wsparcia operacyjnego wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2025 r. Z kolei system wsparcia dla instalacji zmodernizowanych został wpisany w istniejące systemy wsparcia FIT/FIP oraz aukcyjnego dla nowych instalacji. Wytwórcy energii elektrycznej z OZE w zmodernizowanych instalacjach OZE otrzymają wsparcie zależne od poziomu przeprowadzonej modernizacji w odniesieniu do kosztów wybudowania nowej referencyjnej instalacji OZE. Oba nowe systemy wsparcia (operacyjny i dla zmodernizowanych instalacji OZE) wymagają notyfikacji Komisji Europejskiej.

Ad. 6 Jakie są perspektywy długoterminowe dla transformacji energetycznej w Polsce, a także jakie cele strategiczne rząd wyznacza w tej dziedzinie?

Obecnie trwają w Ministerstwie Klimatu i Środowiska prace nad Strategią długoterminową transformacji klimatyczno-energetycznej z perspektywą do 2050 r. Konkretnie cele liczbowe są w jeszcze przedmiotem analiz, w tym przy zastosowaniu modeli ekonometrycznych. Można już jednak wskazać na szereg kierunków działań oraz założeń, z których najważniejsze to:

- Poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych, wspieranie programów termomodernizacyjnych oraz redukcja ubóstwa energetycznego.

- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sieci przesyłowej i dystrybucyjnej, aby sprostać wzrastającemu zapotrzebowaniu i integracji OZE.
- Dynamiczny rozwój magazynowania energii oraz integracji tych instalacji z systemem elektroenergetycznym.
- Rozwój lokalnych społeczności energetycznych, takich jak klastry energii i spółdzielnie energetyczne, które mogą być samowystarczalne i przyczynić się do decentralizacji produkcji energii.
- Stopniowe odchodzenie od węgla, w tym ustalone z sektorem zamykanie bloków opartych na węglu kamiennym i brunatnym oraz całkowite wycofanie węgla z ogrzewnictwa indywidualnego gospodarstw domowych do 2040 r.
- Zapewnienie sprawiedliwej transformacji regionów węglowych poprzez wsparcie dla pracowników oraz rozwój nowych branż przemysłowych w tych regionach, takich jak OZE, gospodarka wodorowa, elektromobilność i magazynowanie energii.
- Wdrożenie energetyki jądrowej, która pozwoli zredukować emisyjność sektora energetycznego i ma zastąpić częściowo istniejące jednostki węglowe oraz gazowe.
- Redukcja emisji GC w kierunku osiągnięcia celu 55% redukcji emisji CO₂ do roku 2030 (w porównaniu z rokiem 1990) oraz neutralności klimatycznej do roku 2050, poprzez dekarbonizację sektora elektroenergetycznego, ciepłownictwa, transportu, przemysłu, rolnictwa oraz powiększanie powierzchni terenów zielonych dla zwiększenia pochłaniania CO₂ z atmosfery dzięki zasobom naturalnym Polski.

Ad. 7 W jaki sposób rząd monitoruje postępy w realizacji strategii transformacji energetycznej, a także jakie są planowane kroki w celu dostosowania strategii do zmieniających się warunków i potrzeb?

W ramach unijnych regulacji rządy państw członkowskich są zobowiązane do regularnego (co 2 lata) przedkładania zintegrowanego sprawozdania z postępów w dziedzinie energii i klimatu za lata 2021-2030. Pierwsze sprawozdanie² zostało opracowane, opublikowane i przekazane do KE w 2023 r. Ponadto, na poziomie krajowych strategii rządowych, Główny Urząd Statystyczny monitoruje rozwój w obszarach Energia i Ochrona środowiska poprzez system Strateg (<https://strateg.stat.gov.pl/#/>). Baza ta zawiera obszerny zestaw mierników kluczowych dla monitorowania rozwoju na poziomie ogólnokrajowym oraz lokalnym.

Z wyrazami szacunku

Urszula Zielińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Pani Rita Kameduła-Tomaszewska, Dyrektor Departamentu Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

---

² <https://www.gov.pl/web/klimat/zintegrowane-krajowe-sprawozdanie-z-postepow-w-dziedzinie-energii-i-klimatu>